

Gebruik tekst 4.

Volgens Kartosen is de zichtbaarheid van Aziatische Nederlanders in Nederlandse media van groot belang.

- 4p 15 Beredeneer dat grotere zichtbaarheid van Aziatische Nederlanders in de Nederlandse populaire media van belang is voor de representatie en de sociale cohesie in de samenleving. Gebruik in je redenering:
- het kernconcept representatie;
 - het kernconcept sociale cohesie;
 - bij beide kernconcepten een voorbeeld uit tekst 4.

Opgave 3 Robotisering

Bij deze opgave horen de teksten 5 en 6 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Deze opgave gaat over robotisering van de samenleving. Dit is de ontwikkeling naar een samenleving, waarin we in toenemende mate te maken krijgen met nieuwe technologische mogelijkheden zoals zelfrijdende auto's, drones in de openbare ruimte en robots in bijvoorbeeld de ouderenzorg (tekst 5). Deze ontwikkeling heeft invloed op het maatschappelijk leven en is daarom onderwerp van politieke besluitvorming: zo heeft de Tweede Kamer gevraagd om onderzoek naar eventueel te nemen beleidsmaatregelen met betrekking tot de robotisering van de samenleving (tekst 6).

Gebruik tekst 5.

De wetenschappers Hoorn en Konijn hebben een experiment uitgevoerd met een zorgrobot bij ouderen.

- 3p 16 Leg uit dat het gaan inzetten van robots in de zorg op te vatten is als een veranderingsvraagstuk. Gebruik in je uitleg:
- het hoofdconcept verandering;
 - een kernconcept bij het hoofdconcept verandering;
 - bij dit kernconcept een voorbeeld uit tekst 5.
- Noem in je antwoord ook de naam van het gekozen kernconcept.

Gebruik tekst 5.

Er zijn vier componenten van sociale uitsluiting te onderscheiden.

- 2p 17 Leg uit van welke component van sociale uitsluiting sprake is in tekst 5. Gebruik in je uitleg:
- een component van sociale uitsluiting;
 - een voorbeeld uit tekst 5.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

Gebruik tekst 6.

Het systeemmodel is een model waarmee het proces van politieke besluitvorming kan worden geanalyseerd. Een fase in dit model is de conversie of omzetting. In de fase van omzetting worden ook weer verschillende fasen onderscheiden.

De Tweede Kamer heeft verzocht om een onderzoek naar de relatie tussen technologie en werkgelegenheid.

2p 18 Leg uit van welke fase in de omzetting bij dit verzoek sprake is. Noem ook de naam van deze fase.

2p 19 Beredeneer dat verlies van banen door robotisering beschouwd kan worden als een verhoudingsvraagstuk. Gebruik in je redenering:

- het hoofdconcept verhouding;
- een kernconcept bij het hoofdconcept verhouding.

Noem ook de naam van het gekozen kernconcept.

Een mogelijk gevolg van robotisering is verlies aan inkomen van mensen.

2p 20 – Formuleer een beleidsmaatregel om mogelijk inkomensverlies door robotisering te verminderen die past bij de opvatting van de sociaaldemocratische stroming over de rol van de overheid.
– Koppel aan deze maatregel een uitgangspunt van de sociaaldemocratische stroming.

Liberalen hebben een andere opvatting over de rol van de overheid dan de sociaaldemocraten. Uitgaande van de liberale ideologie zullen liberalen een ander standpunt hebben over hoe het mogelijke inkomensverlies van mensen door robotisering aan te pakken is.

2p 21 – Welke actor zal volgens de liberale ideologie een voornamelijk rol hebben bij de aanpak van inkomensverlies door robotisering?
– Geef aan welke liberale waarde hierbij past.

In een brief aan de Tweede Kamer wees de toenmalige minister Asscher erop dat nieuwe technologieën als robotisering grote gevolgen hebben voor de welvaartsverdeling in de samenleving en dat het kabinet dit scherp in de gaten dient te houden. Hij voegde eraan toe dat dit laatste niet alleen een verantwoordelijkheid is van het kabinet. Ook de sociale partners, die via cao-onderhandelingen invloed hebben op de inkomensverdeling, hebben deze verantwoordelijkheid volgens hem.

2p 22 Leg uit welk kenmerk van de Nederlandse politieke cultuur herkenbaar is in de uitspraak van Asscher over de rol van de sociale partners.

Gebruik in je uitleg:

- het kernconcept cultuur;
- een kernconcept bij het hoofdconcept verhouding.

Noem ook de naam van het gekozen kernconcept.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.